

Ontwerp van protocol sociaal-akkoord met aandacht voor anti-agressiebeleid voor de spoorwegen

Nieuws woensdag 1 maart 2023

Het nieuwe jaar is niet geweldig positief van start gegaan. De oorlog in Europa woedt voort en we hebben een eerste natuurramp met duizenden slachtoffers. Redenen te meer om alles in perspectief te plaatsen. Maar dit betekent niet dat we agressief gedrag in onze samenleving mogen minimaliseren of onder de rubriek 'waan van de dag' plaatsen. Neen, we moeten dit zeer serieus nemen. Ondertussen hebben we ook de onderhandelingen rond het sociaal akkoord afgerond. Bij publicatie van deze Tribune werden er in de verschillende gewesten al vergaderingen hieromtrent georganiseerd om tot een standpunt te komen.

Naast de gratis agressievoorvallen, hebben we meer en meer te maken met frustratieagressie ten gevolge van de verminderde dienstverlening (stiptheid, comfort, communicatie...). Misnoegde reizigers kunnen niet steeds hun frustraties te baas en reageren zich uit op het zichtbaar en aanspreekbaar personeel in station en trein. Het spreekt voor zich dat dergelijke voorvallen de inspanningen van het personeel in moeilijke omstandigheden weinig eer aan doen. De moed zakt in de schoenen van het personeelslid dat een maximale dienstverlening tracht te verlenen met beperkte middelen. Dit is bijzonder jammer, men komt naar de werkplaats om voldoening te hebben in de job, niet om beschimpt en vernederd te worden.

Hartverwarmend is de betrokkenheid en bezorgdheid over alle beroepscategorieën heen. Het zijn niet alleen de directe collega's die meevoelen met het slachtoffer, maar velen anderen bij het spoor. Onze militanten stellen dit vast op het terrein wat opnieuw bewijst dat het spoorwegpersoneel niet denkt in hokjes en entiteiten, maar als één spoorwegfamilie.

De decennialange opgelegde besparingen leggen vandaag niet alleen de voorspelde problemen bloot, maar ook goedkope hypocrisie. Politici die in het verleden vanuit hun beleidspositie besparingen bij politie- en veiligheidsdiensten hebben doorgevoerd, eisen vandaag meer middelen voor diezelfde diensten. Zonder schaamrood op de wangen. Anderen misbruiken dit thema dan weer voor politiek gewin terwijl ze zelf via de sociale media haatpraat en angst cultiveren om mensen tegen elkaar op te jatten en de samenleving verder te polariseren. Puur opportunisme van het laagste allooi.

De onderhandelingen rond het protocol van sociaal akkoord voor 2023 en 2024 werden vooraf aangekondigd als een oefening die niet te lang mocht duren. Het spoorwegpersoneel heeft recht op duidelijkheid en waardering voor de geleverde inspanningen in moeilijke tijden.

Het protocol van sociaal akkoord legt de nadruk op aanwervingen – met intensieve rekruteringsinspanningen – om de operationele activiteiten te stabiliseren. De huidige verhouding statutairen en niet-statutairen dient behouden te blijven over de looptijd van het sociaal akkoord.

Er wordt aangeworven op het juiste niveau, dat enerzijds beantwoordt aan de behoeften van de organisatie maar anderzijds de nodige ontwikkelingskansen biedt aan de medewerker. Inclusiviteit is hier de kern van het verhaal. Diploma's zeggen niet alles. Er zijn mensen met de juiste competenties die daarom niet steeds over een bepaald diploma beschikken. Het zou zonde zijn menselijk kapitaal te negeren omwille van het ontbreken van een bepaald diploma.

Met een ruim aanbod van vormingsmogelijkheden zal elke werknemer die dit wenst, beschikken over de nodige middelen om te kunnen evolueren in zijn/haar loopbaan. Het spreekt voor zich dat dit voldoende capaciteit van deze verschillende opleidingsvormen vergt met opvolging van de effectiviteit om waar nodig bij te sturen.

Bijzondere aandacht wordt besteed aan de verdere toekenning van deeltijdse arbeid aan het personeel die dit aanvraagt. De afwezigheid wegens ziekte wordt verder proactief en op continue wijze opgevolgd en is ingebed in een geïntegreerd welzijnsbeleid dat de verschillende fasen beslaat van de werkfase, over de verzuimfase tot de hervattingsfase. De directe leidinggevenden worden opgeleid om stresssignalen tijdig te herkennen en het voorkomen van burn-out.

Het anti-agressiebeleid wordt voortgezet en geïntensifieerd met het versterken van preventie door aanwerving in functie van aanwezigheid en zichtbaarheid van het personeel waar nodig. Het spoorwegpersoneel krijgt alle nodige bijstand vanuit de organisatie ter ondersteuning als ze het slachtoffer wordt van enige vorm van agressie. Een nieuwe anti-agressiecampagne is gepland waarbij een nultolerantie ten opzichte van agressie zal worden gevraagd en de eis voor het respect ten opzichte van het spoorwegpersoneel.

Er worden ecocheques aangeboden aan alle medewerkers - met uitzondering van de hogere kaderleden. In 2023 ten bedrage van 250 EUR, in 2024 zal dit 200 EUR zijn. De maaltijdcheques worden op 1 juli van dit jaar met 0,50 EUR verhoogd, op 1 januari 2024 komt daar 0,50 EUR bovenop.

Om de hospitalisatieverzekering voor de gepensioneerden en hun rechthebbenden in de toekomst te garanderen, wordt deze overgeheveld naar het fonds sociale werken.

Begin maart zullen we ons standpunt – na de voorziene syndicale besluitvorming – overmaken aan het management van de Belgische spoorwegen.

Günther Blauwens, voorzitter Vlaamse ACOD Spoor